

dichterbij NIEUWS

**Burger en journalist samen
voor een vrije en veilige pers**

**Zo organiseer
je een dialoogsessie**

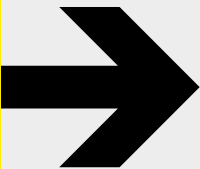
SCAN MIJ



INHOUDSOPGAVE

Waarom dialoog in deze tijd?	1
Wat is een dialoogsessie?	
Waarom zou je een dialoogsessie organiseren?	2
Aan de slag: Hoe organiseer je een dialoogsessie?	3
Bepaal van tevoren het doel van de sessie	
Werk met een neutrale gespreksleider en locatie	
Financien	
Werving van deelnemers	
Tijdens de sessie	3
Wat doe je met de uitkomsten?	4
Hulp bij het organiseren van je eigen dialoog	
Dialoogsessies voor jongeren	5
Meer over het project DichterBijNieuws	6

Waarom dialoog in deze tijd?



In een tijd waarin online communicatie overheerst en we proberen grip te krijgen op complexe thema's zoals polarisatie, desinformatie en wantrouwen, wordt het belang van échte dialoog steeds duidelijker. Regionale en lokale media bevinden zich in een unieke positie: zij kunnen een brug slaan tussen burgers en journalistiek door in gesprek te gaan met de mensen uit hun eigen omgeving.

Dit is cruciaal in een samenleving die steeds meer fragmentatie en wantrouwen ervaart. Dialoog kan helpen om journalistiek te verrijken, de band met de gemeenschap te versterken en een bijdrage te leveren aan wederzijds begrip.

Het organiseren van een dialoogsessie¹ tussen journalisten en burgers is één van de methodes om elkaar beter te begrijpen en dichterbij elkaar te komen. Deze handleiding biedt een praktische leidraad voor redacties die een dialoogsessie willen organiseren.

Wat is een dialoogsessie?

Als we het hebben over een dialoogsessie, bedoelen we een wederkerig en gelijkwaardig gesprek tussen burgers en journalisten, onder begeleiding van een neutrale gespreksleider.

Bij een dialoogsessie ligt de focus op naar elkaar luisteren, je eigen oordeel uitstellen, elkaar met een open vizier benaderen, elkaars perspectief bevragen in plaats van beoordelen en het waarborgen dat er verschillende perspectieven aan bod komen². Hierin verschilt een dialoogsessie dus wezenlijk van andere vormen van publieksinteractie, zoals een publiekspanel, open dagen of interviews.

Doel en opzet van een dialoogsessie kunnen per keer verschillen. De gespreksleider houdt het doel en de opzet van het gesprek in het oog en is tevens verantwoordelijk voor het bewaken van de

waarden en normen die bij de gespreksmethode horen.

Waarom zou je een dialoogsessie organiseren?

Voor Journalisten - Journalisten die deelnamen aan de dialoogsessies van DichterBijNieuws reflecteren overwegend positief op deze sessies. 'Op deze manier, laagdrempelig, met elkaar in gesprek gaan is altijd waardevol' en 'door deze avond besef ik nog meer voor wie ik nou eigenlijk aan het werk ben' vertellen deelnemende journalisten bijvoorbeeld.

Die meerwaarde zit 'm in een aantal verschillende elementen;

- ➔ De manier (laagdrempelig, met elkaar in gesprek) wordt als waardevol gezien
- ➔ Door het directe contact groeit het besef over de doelgroep ('Door deze avond besef ik nog meer voor wie ik nou eigenlijk aan het werk ben')
- ➔ Het levert direct meer wederzijds begrip op en kan zelfs zorgen voor een kritische blik op het eigen werk

Voor Burgers - Deelnemende burgers geven eveneens aan de waarde in te zien van dialoogsessies. 'De sessie heeft me opnieuw aan het denken gezet over de afstand en/of nabijheid die de media handhaaft (...) en hoe complex het is om een juiste afweging te maken als journalist,' vertelt een deelnemer.

¹ Deze handleiding is een initiatief van het project DichterBijNieuws. In 2024 werden vanuit dit project meerdere dialoogsessies georganiseerd. [Hier lees je daar meer over.](#)

² Deze gespreksvorm noem je ook wel een socratische gespreksmethode. [Hier lees je meer over deze gespreksvorm.](#)



Ook op de volgende punten ervaren burgers aantoonbare meerwaarde;

- Interactie met journalisten leidt soms tot nieuwe inzichten. Bijvoorbeeld over persveiligheid en over hoe complex journalistieke keuzes soms zijn
- Deze gespreksvorm leidde in sommige gevallen tot een verandering in nieuwsconsumptie; 'ik kijk nu ook op de website van de lokale omroep' en 'ik let meer op hoe dingen gedeeld worden nu.'
- Het biedt burgers de gelegenheid om met *elkaar* in gesprek te gaan en in contact te komen met nieuwe perspectieven. (Een proces wat overigens ook leerzaam kan zijn voor deelnemende journalisten)
- Deelnemende burgers voelen zich na deelname gezien en gehoord door (lokale) journalistiek

Aan de slag: Hoe organiseer je een dialoogsessie?

Bepaal van tevoren het doel van de sessie

- Het organiseren van een succesvolle dialoog is maatwerk. Elke redactie is anders. En elke stad, streek en wijk is ook weer anders. Waar hoop je dat deelnemers meer over willen vertellen? Leven er bepaalde actuele thema's? Welke onderwerpen wil je graag bespreken? En wat wil jij vertellen over het werk? Denk hier van tevoren goed over na. Dit verhoogt de kans op een succesvol gesprek.
- Maak je gebruik van een praktijkcasus? Bijvoorbeeld om uitleg te geven over het maken van journalistieke afwegingen? Gebruik dan een voorbeeld dat dichtbij de belevingswereld van de aanwezige burgers ligt. Lokale en regionale voorbeelden werken bijvoorbeeld vaak goed.

Werk met een neutrale gespreksleider en locatie

- Centraal bij een dialoogsessies staat de socratische gespreksmethode. Maak daarom gebruik van een neutrale gespreksleider. Liefst een die bekend is met deze gespreksmethode.
- Voer het gesprek daarnaast op een neutrale locatie. Neem bijvoorbeeld contact op met je lokale bibliotheek, buurthuis of een school.

Financien

- Hoewel het organiseren van een dialoogsessie waardevol is en echt niet duur hoeft te zijn, is het waarschijnlijk ook niet gratis. Alleen al de tijd die een journalist erin investeert vertegenwoordigt immers waarde. En ook locatie, het eventueel ter beschikking stellen van een (reiskosten)vergoeding voor deelnemers en het inhuren van een gespreksleider kost geld. Mogelijk zijn er subsidiemogelijkheden voor dit soort activiteiten.

Werving van deelnemers

- *Gebruik je eigen kanalen*: Betrokken omroepen die hun eigen kanalen inzetten voor werving, hebben over het algemeen meer succes.
- *Mond-tot-mondreclame*: Vraag deelnemers om anderen uit te nodigen. Dit blijkt effectief.
- *Buiten je netwerk*: Gebruik ook andere manieren. Buurthuizen hebben bijvoorbeeld vaak sterke netwerken. Ook kun je met betaalde socialemidaposts nieuwe doelgroepen bereiken.
- *Een (online) poster* om te verspreiden met een QR-code die direct linkt naar de aanmeldpagina waar deelnemers zich kunnen inschrijven is handig en vergemakkelijkt het proces. Zorg wel dat mensen die zich aanmelden snel benaderd worden.

Tijdens de sessie.

- *Vermijd een intimiderende opstelling* - Voorkom dat je met heel veel burgers tegenover één of twee journalisten komt te zitten, of juist met veel journalisten tegenover heel weinig burgers.

Een goed gesprek, waarin iedereen gehoord wordt, voer je liefst met een niet te grote groep. Hou maximaal vijftien deelnemers aan.

- *Jij bent 'de journalistiek'* - Het kan gebeuren dat burgers de aanwezige journalist aanspreken op handelingen van andere journalisten. Niet iedereen praat immers dagelijks met een journalist, waardoor jij nog weleens als vertegenwoordiger van 'de journalistiek' kunt worden beschouwd.

Het is raadzaam om je hier van te voren op in te stellen en met een gespreksleider af te stemmen wat je in zulke gevallen het beste kunt doen.

- *Het publiek* - Andersom is het goed je te realiseren dat aanwezige burgers niet representatief zijn voor 'het publiek' of 'de publieke opinie' vertegenwoordigen. Benader de groep dus met een open vizier.



Wat doe je met de

uitkomsten?

Wat doe je met de uitkomsten?

- *Deel de uitkomsten* - Het is cruciaal om de uitkomsten van de dialoogsessie te delen en terug te koppelen aan de deelnemers. Dit vergroot niet alleen hun betrokkenheid, maar laat ook zien dat hun inbreng serieus wordt genomen.
- Voor veel deelnemers is het vooruitzicht dat hun input daadwerkelijk wordt verwerkt een belangrijke motivatie om aan de dialoog deel te nemen. Daarom is het essentieel om vooraf goed na te denken over waarom je de sessie organiseert en hoe je de resultaten gaat gebruiken.

Hulp bij het organiseren van je eigen dialoog

Voor het faciliteren van dialoogsessies tussen burgers en journalisten, zijn er verschillende organisaties in Nederland die kunnen ondersteunen:

- *Diversification* – Zij hebben al ruime ervaring met het organiseren van dialoogsessies en werken ook met jongeren en kwetsbare groepen. Hun expertise kan van grote waarde zijn bij het opzetten van gesprekken tussen journalisten en diverse groepen burgers.
- *Nederland in Dialoog* – Dit platform biedt landelijke ondersteuning bij het organiseren van dialoogsessies en het trainen van gespreksleiders. Ze werken met verschillende methoden, waaronder Appreciative Inquiry en de Socratische methode, wat goed aansluit bij het doel om diepgaande, reflectieve gesprekken te voeren.
- *Journalist in de Klas (Nieuws in de Klas)* – Dit initiatief helpt gedurende 1 week in april om journalisten in gesprek te laten gaan met scholieren over nieuws en journalistiek.

Daarnaast kunnen redacties contact opnemen met scholen of bibliotheken in de regio om samenwerkingen te verkennen voor dialoogsessies. Mocht er behoefte zijn aan ondersteuning bij het organiseren van zo'n sessie, dan kunnen redacties ook contact opnemen met *DichterBijNieuws*, waar we graag helpen bij het vormgeven van de aanpak of het leggen van verbindingen met relevante partners.

Dialogsessies

voor jongeren.

Dialogsessies kunnen zowel voor volwassenen als voor jongeren worden georganiseerd. Het is echter belangrijk om te beseffen dat de aanpak voor jongeren vaak verschilt van die voor volwassenen. Jongerendialogen vinden meestal plaats binnen een schoolse context, waarbij naast het gesprek ook een educatief element centraal staat. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat de focus meer ligt op nieuwswijsheid en het kritisch leren omgaan met informatiebronnen.

Voor het organiseren van jongerendialogen kunnen redacties samenwerken met lokale scholen. Initiatieven zoals *Journalist in de Klas* van Nieuws in de Klas bieden waardevolle ondersteuning voor dit soort samenwerkingen. Redacties kunnen ook contact opnemen met scholen in hun omgeving om te onderzoeken of er samenwerkingsmogelijkheden zijn voor het organiseren van een dialoogsessie of een schoolbezoek.

Voor meer informatie over de organisatie en resultaten van jongerendialogen, kun je ook [het verslag van de jongerendialogensessies](#) raadplegen, waarin de ervaringen en inzichten uit eerdere sessies zijn vastgelegd. Daarnaast kun je contact opnemen met ons team om de aanpak van een schoolbezoek verder te bespreken en af te stemmen op de specifieke context van de school.



Meer over het project

DichterBijNieuws.

Van april tot juni 2024 organiseerde *DichterBijNieuws*, in samenwerking met Diversion, twaalf burgerdialogen verspreid over heel Nederland. Bijna honderd burgers gingen in gesprek met journalisten van regionale en lokale omroepen over onderwerpen als transparantie, vertrouwen, framing en diversiteit. Hoewel de gesprekken soms intens waren, werd vooral benadrukt hoe waardevol ze waren voor beide partijen.

Het enthousiasme van zowel de burgers als de journalisten viel daarbij op. Met deze handleiding, [gebaseerd op het verslag van deze en eerdere dialoogsessies](#), willen we redacties aanmoedigen om zelf dialoog te organiseren en het gesprek met hun publiek aan te gaan.

Wil je meer weten of
heb je vragen klik of scan
de qr-code voor onze site!





COLOFON

Deze handleiding is gebaseerd op de ervaringen van zestien eerder uitgevoerde burgerdialogen binnen het project DichterBijNieuws, een initiatief van Netwerk Mediawijsheid. Een uitgebreid verslag van deze dialogen is te vinden op DichterBijNieuws.nl.

Voor het vertalen van deze ervaringen naar deze concrete handleiding is input gevraagd aan Diversion en redacteurs van NH Media, RTV Drenthe en Omroep Flevoland.

Design/opmaak: Mimi Sugarman (mstudios.nl)
Redactie: Geert van der Veen



Netwerk
Mediawijsheid